
Sesijas dokuments

A9-0119/2023

4.4.2023

ZIŅOJUMS

par zivsaimniecību kopvadību ES un zivsaimniecības nozares ieguldījumu pārvaldības pasākumu īstenošanā (2022/2003(INI))

Zivsaimniecības komiteja

Referente: *Clara Aguilera*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	13
INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	15
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	16

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par zivsaimniecību kopvadību ES un zivsaimniecības nozares ieguldījumu pārvaldības pasākumu īstenošanā (2022/2003(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 11. pantu,
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. pantu,
  - ņemot vērā Komisijas 2001. gada 25. jūlija balto grāmatu “Eiropas pārvaldība” (COM(2001)0428),
  - ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019)0640),
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulu (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK¹,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulu (ES) 2019/1022, ar kuru izveido daudzgadu plānu zvejniecībām, kas izmanto bentiskos krājumus Vidusjūras rietumu daļā, un ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 508/2014²,
  - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par dabas atjaunošanu (COM(2022)0304);
  - ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) rokasgrāmatu par zivsaimniecības kopvadības efektivitātes novērtēšanu,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0119/2023),
- A. tā kā kopējai zivsaimniecības politikai (KZP) būtu jānodrošina, ka zvejas darbības veicina ilgtermiņa vides, ekonomisko un sociālo ilgtspēju un sekmē lielāku produktivitāti un pietiekami augstu dzīves līmeni zivsaimniecības nozarē;
- B. tā kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu 14. mērķis paredz saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un jūras resursus ilgtspējīgai attīstībai; tā kā tas ietver mazapjoma nerūpniecisko zvejnieku piekļuvi jūras resursiem un tirgiem;

---

¹ OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.

² OV L 172, 26.6.2019., 1. lpp.

- C. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. decembra Regulas (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku 14. apsvērumā ir noteikts, ka “Ir svarīgi, lai KZP pārvaldība tiktu veikta saskaņā ar labas pārvaldības principiem”; tā kā šie principi ir sīkāk izklāstīti regulā, jo īpaši tās 3. pantā, kurā uzsvērtā lēmumu pieņemšana, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem, īpaši uzsverot konsultatīvās padomes lomu, plašu ieinteresēto personu iesaisti un ilgtermiņa perspektīvu;
- D. tā kā kopvadība var darboties tikai tad, ja tiek ievērots subsidiaritātes princips; tā kā Eiropas Savienībai varētu būt veicinoša loma, lai padarītu iespējamu kopvadību;
- E. tā kā Eiropas zaļais kurss un Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam ietver konkrētas saistības un darbības, tostarp plašāka sauszemes un jūras teritoriju tīkla izveidi visā ES, paplašinot *Natura 2000* teritorijas; tā kā ierosinātajā ES dabas atjaunošanas tiesību aktā iekļauts priekšlikums līdz 2030. gadam visās dalībvalstīs piemērot juridiski saistošus dabas atjaunošanas mērķrādītājus, kas attiecas uz vismaz 20 % ES sauszemes un jūras teritoriju, galu galā aptverot visas ekosistēmas, kurām nepieciešama atjaunošana līdz 2050. gadam;
- F. tā kā dalībvalstīs, tostarp Spānijā (Galisijā, Katalonijā un Andalūzijā), Portugālē (Algarvē un Penišā-Nazarē), Zviedrijā (Kosterhavetsā), Nīderlandē, Itālijā (Torre Gvačeto), Francijā (*Île de Sein* un *CoGeCo* projekts) un Horvātijā (Telaščicā un Lastovo), daudzos gadījumos tiek sekmīgi īstenota zivsaimniecības kopvadība;
- G. tā kā ir arī daudz veiksmes stāstu ES kandidātvalstīs, piemēram, Turcijā (ES *SMAP* III projekts, kas pabeigts 2009. gadā *Gökova* līcī, un nākamais projekts *SAD-Rubicon*), kā arī trešās valstīs, piemēram, Senegālā, kurā tiek īstenota astoņkāju un zaļo omāru zvejas kopvadība, un Āzijas valstīs, piemēram, Bangladešā, Kambodžā, Filipīnās un Šrilankā;
- H. tā kā tālākie reģioni sniedz milzīgu ieguldījumu ES jūrniecības dimensijā un to plašās ekskluzīvās ekonomikas zonas veido vairāk nekā pusi no ES ekskluzīvās ekonomikas zonas³;
- I. tā kā gandrīz 80 % no ES biodaudzveidības pašlaik sastopami ES tālākajos reģionos un aizjūras zemēs un teritorijās⁴;
- J. tā kā ir jāņem vērā mazapjoma zvejas nozares īpatnības dažos Eiropas reģionos, jo īpaši tālākajos reģionos, ņemot vērā to, ka tā izmanto selektīvus zvejas rīkus ar mazāku ietekmi uz vidi; tā kā šī nozare ir svarīga, lai nodrošinātu nodarbinātību piekrastes apgabalos un garantētu pietiekami augstu dzīves līmeni vietējām kopienām⁵;
- K. tā kā zivsaimniecības kopvadības vispārējo principu var veicināt ar atbalstu un pamatnostādņēm gan Eiropas, gan valstu līmenī;

³ Komisijas 2022. gada 3. maija paziņojums “Cilvēki pirmajā vietā, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes nodrošināšana, ES tālāko reģionu potenciāla atbrīvošana” (COM(2022)0198).

⁴ Eiropas Parlamenta 2021. gada 9. jūnija rezolūcija par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu (OV C 67, 8.2.2022., 25. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta 2016. gada 12. aprīļa rezolūcija par piekrastes mazapjoma zvejas inovāciju un diversifikāciju no zivsaimniecības atkarīgos reģionos (OV C 58, 15.2.2018, 82. lpp.).

- L. tā kā noteiktām dalībvalstīm un reģioniem ir izstrādāts kopvadības tiesiskais regulējums; tā kā līdz šim tomēr Eiropas līmenī nav izstrādāti tiesību akti un pastāv tikai daži instrumenti, kas atvieglo kopvadības mehānismu īstenošanu, pat ja daudzās ES dalībvalstīs kopvadība tiek izmantota dažu zivsaimniecību pārvaldībai, piemērojot noteikumus, kas pilnībā atbilst pašreizējai KZP;
- M. tā kā dažos gadījumos tradicionālajai pārvaldībai ir bijuši atšķirīgi panākumu rādītāji attiecībā uz krājumu uzlabošanu un nodarbinātības saglabāšanu;
- N. tā kā zvejniecības vadību nevar nošķirt no citiem aspektiem, kas saistīti ar jūras vidi un piekrastes iedzīvotājiem, piemēram, ekonomiskajiem, kultūras un sociālajiem aspektiem, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1380/2013 2. pantā, kurā izklāstīti kopējās zivsaimniecības politikas mērķi, un kā noteikts visā minētās regulas tekstā;
- O. tā kā ir grūti iegūt un vākt datus un informāciju par jūras vidi un zivsaimniecību; tā kā zivsaimniecības nozares līdzdalība šajā darbā, tieši iesaistot šajā darbībā iesaistītos, ir svarīga visām publiskajām un privātajām pētniecības struktūrām Eiropas līmenī, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku 25. pantā;
- P. tā kā visos iepriekš minētajos kopvadības gadījumos zvejnieka lomas maiņa no noteikumu ievērojoša nodokļu maksātāja uz personu, kuram ir būtiska nozīme zivsaimniecības vadībā un kurš pilda saskaņotos noteikumus, ir būtiska, lai sekmīgi īstenotu pieņemtās iniciatīvas, jo viņi sekmēs labāku izpratni par tiem, aizsargās tos un uzraudzīs to izpildi, kā arī pārvaldīs savas zvejas metodes, izmantojot uz ekosistēmu balstītu pieeju, izprotot viņu zivsaimniecību nozīmi ekosistēmās; tā kā zvejnieku kā „jūras sargu” loma ir uzsvērtā, piemēram, sniedzot ieguldījumu mērķtiecīgā politikas veidošanā, jūras piedrazojuma samazināšanā un plastmasas vākšanā jūrā;
- Q. tā kā zivsaimniecības nozarei, jo īpaši mazapjoma nerūpnieciskajai zvejai, ir būtiska nozīme jūras vides un zivju krājumu uzraudzībā, sniedzot ļoti noderīgus un būtiskus datus lēmumu pieņemšanai;
- R. tā kā ir vajadzīgs zinātnisks darbs, kura rezultātā tiek iegūti regulāri un atjaunināti dati, kas palīdzētu pieņemt pasākumus kopējo resursu atbildīgas izmantošanas nodrošināšanai, kā noteikts Kopējās zivsaimniecības politikas Regulas (ES) Nr. 1380/2013 26. un 27. pantā;
- S. tā kā sistēmai, kas laika gaitā ir produktīva un ilgtspējīga, ir jābūt bioloģiski stabilai un līdzsvarotai, lai nodrošinātu līdzsvaru starp sugām, ļaujot saglabāt krājumus gan tagad, gan nākotnē; tā kā šim nolūkam ir jāizmanto labākā pašreizējā resursu pārvaldības sistēma, kas pielāgota katram gadījumam, un iepriekš minētajos gadījumos ir pierādīti kopvadības sistēmu panākumi;
- T. tā kā 2017. gadā tika lēsts, ka vismaz 9 miljoni cilvēku ir iesaistījušies jūras atpūtas zvejā Eiropā un ka jūras atpūtas zvejas nozare ir atbalstījusi gandrīz 100 000 pilnslodzes ekvivalenta darbvieta, kuru kopējā ekonomiskā ietekme ir 10,5 miljardi EUR gadā; tā kā atpūtas zvejnieki ir jūras un tās resursu lietotāji; tā kā atpūtas zvejas nozare piekrastes kopienām sniedz ekonomiskas iespējas;

- U. tā kā Baltajā grāmatā par Eiropas Savienības pārvaldību ir noteikts, ka par politikas jomām vairs nevajadzētu pieņemt lēmumus augstākajā līmenī, ka ES leģitimitāte ir atkarīga no tās pilsoņu līdzdalības, ka Savienības darbības sistēma ir jāpadara pārredzamāka, jo līdzdalība ir atkarīga no tā, vai cilvēki var piedalīties publiskās debatēs, un ka, lai tas notiktu, plašai sabiedrībai ir jābūt aktīvāk informētai par Eiropas jautājumiem; tā kā baltajā grāmatā tāpat ir ierosināts iesaistīt vietējo iestāžu apvienības politikas veidošanā un elastīgāk īstenot dažus Kopienas politikas virzienus ar spēcīgu teritoriālo ietekmi; tā kā ar pārskatīto KZP ievieša reģionalizācijas koncepciju un paplašināja konsultatīvo padomju loku apspriedēm ar ieinteresētajām personām;
- V. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regulas (ES) 2019/1022, ar kuru izveido daudzgadu plānu zvejniecībā, kuras izmanto bentiskos krājumus Vidusjūras rietumu daļā, 9. panta 10. punktā jau ir paredzēts, ka “Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1380/2013 3. pantā noteiktajiem labas pārvaldības principiem dalībvalstis var vietējā līmenī atbalstīt iesaistošas pārvaldības sistēmas, lai sasniegtu plāna mērķus”, jo kopvadība ir līdzdalīgas vadības veids;
- W. tā kā kopvadība, kas ir līdzdalības un līdzatbildības modelis, ir pārredzamāka un aktīvāka un vienlīdzīgi demokrātiska un palīdz radīt izglītojošas sinerģijas ikdienas pārvaldībai un atbildības kultūru, izveidojot uzticības tīklus un palīdzot mazināt konfliktus un pārvarēt nevēlēšanos ieviest inovācijas zivsaimniecības vadībā,
- X. tā kā zvejnieku organizācijām, piemēram, *cofradías*, *comités des pêches* vai *prud'homies de pêcheurs*, varētu būt nozīmīga loma kopvadības sistēmu izstrādē un īstenošanā; tā kā *cofradías* ir senas organizācijas, kas pārstāv ražotājus dažās dalībvalstīs, un tā kā šo organizāciju lomai piekrastes kopienų uzturēšanā ir būtiska nozīme; tā kā, neraugoties uz to, tās vēl nav atzītas par strukturām, kas ir tiesīgas saņemt atbalstu no Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF);
- Y. tā kā zvejniekiem kā galvenajām ieinteresētajām personām un ražotāju organizācijām ir izšķiroša nozīme KZP galveno mērķu sasniegšanā attiecībā uz uzturdrošību, maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, kvotu pārvaldību, tirdzniecību un tehniskajiem saglabāšanas pasākumiem; tā kā turklāt viņi sniedz labu piemēru zivsaimniecības pārvaldībai ES, nosakot pārvaldības pasākumus ar zvejnieku kopīgajām rezolūcijām, organizējot zvejas darbības saskaņā ar tirgus prasībām un sadarbojoties ar daudzām ieinteresētajām personām, lai īstenotu pārvaldības pasākumus vietējā līmenī;
- Z. tā kā sieviešu pārstāvības un iekļaušanas trūkums zivsaimniecības pārvaldībā kavē ilgtspēju un attīstību,

Kopvadības ieguldījums kopējās zivsaimniecības politikas mērķu sasniegšanā

1. vērš uzmanību uz to, ka zivsaimniecības kopvadības sistēmas ietver gan kopējās zivsaimniecības politikas sadales kritērijus, integrējot kolektīvās zināšanas un attiecinot tās uz visiem dalībniekiem, kas gūst labumu no kolektīviem resursiem, gan KZP pārvaldības principus, tādējādi veicinot Regulas (ES) Nr. 1380/2013 2. un 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu;

2. uzskata, ka visos kopvadības gadījumos, kuri tika analizēti, ir nepārprotami uzlabojusies resursu ilgtspēja vides līmenī, saglabājot ekonomiskos un sociālos ieguvumus no darbības, jo sociālie un ekonomikas dalībnieki ir tieši iesaistīti lēmumu pieņemšanā par kopvadību; norāda, ka tika konstatēts, ka šādas kopvadības sistēmas ir noturīgākas pret iespējamiem satricinājumiem, piemēram, Covid-19, kā arī ir samazina konfliktus un uzlabo elastību lēmumu pieņemšanā par zivsaimniecības vadību, veicinot demokratizāciju, pārredzamību, uzticēšanos un atbilstību noteikumiem;
3. norāda, ka kopvadība ir pierādījusi, ka tā veicina vienprātīgu lēmumu pieņemšanu starp pārvaldes iestādēm, attiecīgajām ieinteresētajām personām un pētniecības iestādēm, kurām vienmēr jārikojas saskaņā ar kopējās zivsaimniecības politikas principiem un citiem attiecīgiem noteikumiem, visos gadījumos piemērojot piesardzīgu pieeju, lai nodrošinātu, ka resursi tiek izmantoti pilnībā ilgtspējīgā veidā, pamatojoties uz mērķa sugas maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu; uzsver, ka šāda veida pārvaldība un lēmumu pieņemšana ir bijusi svarīgs faktors, īstenojot veiksmīgus saglabāšanas pasākumus, piemēram, aizsargājamās jūras teritorijas un citus efektīvus uz teritoriju balstītus saglabāšanas pasākumus;
4. uzsver, ka atpūtas zvejas nozare būtu jāiekļauj arī kopvadības sistēmās, aptverot gan lietotājus, gan ekonomikas dalībniekus, kas palīdz radīt sociālekonomiskus ieguvumus kopienām; norāda, ka KZP kopvadības īstenošana ir arī iespēja labāk atzīt un pārvaldīt atpūtas zveju šajā politikā;
5. uzsver, ka kopvadības sistēmas tiek īstenotas zivsaimniecības līmenī, bet var funkcionēt arī pārrobežu situācijās un aptvert dažādas ģeogrāfiskas teritorijas, ņemot vērā vidi, kurā tās tiek izvērstas, un tādēļ tai tiek piemērota visaptveroša pieeja; šajā sakarībā norāda, ka kopvadības pasākumi varētu arī nodrošināt mehānismus kvotu apmaiņas darījumiem;
6. norāda, ka pastāv plašs iespējamo kopvadības veidu loks, kas aptver dažādus partnerības pasākumus un varas dalīšanas pakāpes;
7. uzsver, ka, tā kā pētniecības struktūras ir tieši iesaistītas kopvadības sistēmās, tiek nodrošināta uzlabota zinātnisko datu vākšana; uzsver, ka šī sistēma ļauj iegūt datus un zināšanas, ko citādi būtu grūti iegūt, ņemot vērā ciešo saikni starp visām iesaistītajām pusēm (pārvaldes iestādēm, nozari un zinātniekiem — tā dēvēto trīskāršo spirāli), tādējādi attīstot visu šo pušu spēju izmantot šo informāciju, lai ātri un efektīvi reaģētu uz jebkādam problēmām, kas var ietekmēt zivsaimniecības; šajā sakarībā norāda, ka ES fondiem var būt svarīga nozīme pētniecības un datu vākšanas finansēšanā, un mudina dalībvalstis nodrošināt finansēšanas iespēju iekļaušanu ES līdzekļu apguvē valsts līmenī;
8. uzsver, ka kopvadība arī palīdz radīt apstākļus, lai zivsaimniecības nozare būtu ekonomiski dzīvotspējīga un konkurētspējīga, lai nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni tiem, kas ir atkarīgi no zvejas darbībām, un lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā gan patērētāju, gan ražotāju intereses;
9. uzsver, ka ražotāju organizācijas, *cofradías* un citas organizācijas, piemēram, *comités des pêches*, var izmantot un būtu jāizmanto kā galvenie kopvadības virzītājspēki; uzsver, ka būtu jāatzīst un jāstiprina šādu organizāciju būtiskā loma zvejniecības pārvaldībā, tostarp izmantojot EJZAF atbalstu;

10. uzsver, ka kopvadība veicina nelegālas, neregistrētas un neregulētas prakses izskaušanu, jo tiek iesaistīta nozare un pārvaldes iestādes, un ir vieglāk konstatēt un izprast nelikumīgu praksi un to apkarot, tostarp ieviešot pienācīgus un efektīvus kontroles pasākumus un praksi;
11. uzsver tālāko reģionu izšķirošo nozīmi cīņā pret nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju un okeānu piesārņojumu, ņemot vērā to izkliedi un privileģēto atrašanās vietu Atlantijas okeānā un Indijas okeānā; norāda, ka tām ir jānodrošina lielākas izpildes un uzraudzības programmu spējas;
12. uzsver, ka ir svarīgi pilnībā īstenot Regulas (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku 17. pantu, lai atbalstītu kopvadības modeļus, saskaņā ar kuriem dalībvalstīm, iedalot tām pieejamās zvejas iespējas, ir jāizmanto pārredzami un objektīvi kritēriji, tostarp kritēriji, kas attiecas uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku; tā kā šie kritēriji var ietvert zvejniecības ietekmi uz vidi, līdzšinējo prasību ievērošanu, devumu vietējai ekonomikai un vēsturisko nozvejas līmeni;
13. atzīst, ka kopvadība var būt noderīgs instruments, lai uzlabotu vides datu vākšanu un nodrošinātu, ka pārvaldības pasākumi ir pielāgoti atsevišķu zivsaimniecību īpatnībām, tādējādi panākot, ka zvejnieki tos vairāk pieņem un ievēro; uzsver, ka tas ir jāizmanto, lai uzlabotu datu pieejamību un pasākumus ar mērķi līdz minimumam samazināt piezvejas ietekmi uz jutīgām sugām;
14. uzsver, ka kopvadības pieejās būtu jāiekļauj visu ieinteresēto personu viedoklis, tostarp ES zivsaimniecībā nodarbināto trešo valstu valstspiederīgo arodbiedrību pārstāvju viedoklis, kas būtiski ietekmē darba apstākļus un darba tiesības;
15. vērš uzmanību uz to, ka nav tāda vienota novērtējuma par kopvadības piemērošanas gadījumiem ES un citur pasaulē, kurā būtu identificēti šīs sistēmas galvenie virzītājfaktori; aicina Komisiju izvērtēt zvejas kopvadības piemērus Savienībā, lai apzinātu paraugpraksi, jo īpaši gadījumos, kad tās ir saistītas ar attiecīgo ieinteresēto personu efektīvu iesaistīšanu lēmumu pieņemšanas procesā, un atbalstīt pakāpenisku kopvadības ieviešanu citās zivsaimniecībās un reģionālajās zivsaimniecības struktūrās, kurās tā piedalās;

Galvenie šķēršļi kopvadībai Savienībā un iespējamie risinājumi

16. uzsver, ka īpašu ES tiesību aktu, rīku un instrumentu trūkums, lai atvieglotu zivsaimniecības kopvadības sistēmu īstenošanu, ir uzsvērts kā šķērslis, kas liedz dažām dalībvalstīm izmantot šo zivsaimniecības pārvaldības metodi, jo šādi tiesību akti, rīki un instrumenti ir atkarīgi tikai un vienīgi no kompetento iestāžu konkrētām saistībām; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt elastību visos jaunajos ES tiesību aktos, lai varētu saglabāt pašreizējo praksi un tradīcijas un nodrošināt jaunus rīkus un instrumentus, piemēram, paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm un iesaistītajām ieinteresētajām personām, kas ir svarīgs solis kopvadības sistēmu izmantošanas paplašināšanā;
17. uzsver, ka trūkst piemērotu rīku, piemēram, forumu, lai apmainītos ar informāciju par kopvadības modeļiem un to izstrādi, kā arī ar regulatīviem pasākumiem, kuri veicina to īstenošanu; norāda, ka tas apgrūtina pienācīgu modeļu ieviešanu dažādās dalībvalstīs,

neraugoties uz nozares un pārvaldes iestāžu iespējamo interesi tos piemērot konkrētā jomā;

18. prasa Komisijai izstrādāt nesaistošu brīvprātīgu tiesisko regulējumu attiecībā uz zivsaimniecības kopvadību, kam būtu jānodrošina vajadzīgā elastība, lai saglabātu pašreizējo praksi un tradīcijas, papildus novērtējumam par to, kā šādu praksi varētu veicināt un atvieglot, ņemot vērā subsidiaritātes principu un pamatojoties uz dalībvalstīs un trešās valstīs esošajiem veiksmīgajiem piemēriem;
19. aicina Komisiju, ierosinot ikgadējos noteikumus par kopējo pieļaujamo nozveju un kvotām, ņemt vērā dalībvalstis ar attālākajiem reģioniem un jo īpaši sugas, kas ir ārkārtīgi svarīgas katram no šiem reģioniem; norāda, ka jebkādi pārvaldības sistēmai būtu jāveicina zvejas kvotu labāka pārvaldība starp attālākajiem reģioniem un to dalībvalstīm, ņemot vērā katra šāda reģiona īpatnības; uzsver, ka, ņemot vērā zivsaimniecības nozares nozīmi tālākajos reģionos, dalībvalstīm laikus jāsniedz informācija par kvotu patēriņa attīstību, lai šie reģioni varētu informēt nozari un labāk pārvaldīt savas flotes;
20. uzsver, ka, lai nodrošinātu labākas kopvadības sistēmas, ir vajadzīgi skaidri noteikumi, kas atvieglo visus aspektus, kas vajadzīgi, lai kopvadība darbotos labi, piemēram, kopvadības komiteju izveide, un ir jāpāātrina īstenošanas pasākumu process, jo pastāv bažas, ka pašlaik tiesiskais regulējums dažos reģionos nav pietiekami skaidrs, kas nozīmē, ka nepieciešamais termiņš izveidei un īstenošanai ir ilgtermiņā, lai gan risinājumi ir vajadzīgi īstermiņā un vidējā termiņā;
21. norāda, ka zivsaimniecības kopvadības projektu sekmīgu pabeigšanu varētu apdraudēt skaidru ilgtermiņa rīku un tiesisko normu trūkums, un tādēļ ir vajadzīgi vidēja termiņa un ilgtermiņa procesi un apņemšanās uzņemties vadību, un tādēļ Eiropai ir ļoti svarīgi uzņemties saistības attiecībā uz šo sistēmu;
22. uzsver konsultatīvo padomju īpašo lomu ieinteresēto personu iesaistes nodrošināšanā ES lēmumu pieņemšanas procesā; mudina Komisiju turpināt sadarbību ar konsultatīvajām padomēm un nodrošināt pienācīgu atgriezenisko saiti par to ieteikumiem; aicina Komisiju apsvērt iespēju sagatavot gada ziņojumu par to, kā ir ņemti vērā konsultatīvo padomju ieteikumi; uzsver, cik svarīga ir visu ieinteresēto personu līdzdalība konsultatīvajās padomēs un to ieguldījums attiecīgo ieteikumu īstenošanā;
23. uzsver konsultatīvo padomju darba nozīmi zivsaimniecības pārvaldības lēmumu pieņemšanas procesā; aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt dalību konsultatīvās padomes sanāksmēs un labāk informēt par savu ieteikumu vērtību; uzskata, ka ir jāturpina paplašināt konsultatīvo padomju lomu;
24. norāda, ka mazapjoma zvejniekiem bieži vien trūkst resursu un līdzekļu, kas pieejami rūpnieciskajai zvejniecībai, lai sekmīgi iesaistītos likumdošanas procesā, kas vēsturiski ir radījis ievērojamu nevienlīdzību valstu zivsaimniecības politikas sistēmās;
25. aicina Komisiju un dalībvalstis saskaņā ar EJZAF noteikumiem veicināt apņemšanos īstenot kopvadības modeļus zivsaimniecības jomā, paredzot pienācīgu finansējumu, lai segtu to darbības izdevumus;

26. uzsver, ka arī ražotāju organizācijām ir svarīga nozīme zivsaimniecības pārvaldības sekmīgā īstenošanā, jo tām ir augšupēja pieeja, kas uzsver sabiedrības līdzdalību un vietējās kustības;
27. norāda, ka saskaņā ar pašreizējo KZP ir iespējams izstrādāt Savienības satvaru kopvadībai, taču šāds satvars vēl nav izstrādāts;

Zivsaimniecības kopvadība — iekļaušana kopējās zivsaimniecības politikas turpmākajā pārskatīšanā

28. iesaka nodrošināt, ka turpmākā KZP pārskatīšanā tiek pienācīgi iekļauta kopvadība, ko *FAO* definē kā “partnerības nolīgumu, kurā vietējo resursu lietotāju (zvejnieku) kopiena un valdība, vajadzības gadījumā saņemot atbalstu un palīdzību no citām ieinteresētajām personām (kuģu īpašniekiem, zivju tirgotājiem, zivju pārstrādātājiem, laivu būvētājiem, uzņēmējiem u. c.) un ārējiem aģentiem (nevalstiskām organizācijām, akadēmiskām un pētniecības iestādēm) kopīgi uzņemas atbildību un pilnvaras zvejniecības pārvaldībā”; norāda, ka tas jādara, ievērojot subsidiaritātes principu, rūpējoties par to, lai netiktu apdraudēti dažādie kopvadības modeļi, kas jau ir ieviesti, un nodrošinot, ka visas attiecīgās ieinteresētās personas, piemēram, zvejnieki, iestādes un zinātnieku aprindas, tiek pienācīgi uzklautas un iesaistītas lēmumu pieņemšanas procesā;
29. aicina dalībvalstis atbalstīt zivsaimniecības kopīgas pārvaldības sistēmu izstrādi, nekavējoties īstenojot valsts un tiesisko regulējumu, pamatojoties uz citās dalībvalstīs novēroto paraugpraksi un ar Komisijas atbalstu;
30. norāda, ka daudzās valstīs visā pasaulē zivsaimniecības vadības pamatā galvenokārt ir lejupēja pieeja, kuras centrā ir valsts un kura vērsta uz rūpniecisko vai liela mēroga zivsaimniecību, ekonomisko efektivitāti un vides ilgtspēju; uzskata, ka šāda pieeja ne vienmēr ir piemērota, ņemot vērā reģionu atšķirības un tādu flotes segmentu īpatnības, kā mazapjoma zveja, kas gūtu lielu labumu no zvejnieku kopienas iesaistīšanās zivsaimniecības pārvaldības instrumentos, un ka tā arī nav bijusi vislabākā pieeja attiecībā uz daļēji rūpniecisku un rūpniecisku zveju;
31. uzsver, ka zinātniskās pētniecības iekļaušana jūras sociālajā zinātnē ir būtiska, lai virzītu iekļaujošāku un taisnīgāku zivsaimniecības pārvaldības pieeju un prakses izstrādi;
32. uzsver, ka zivsaimniecības resursu pārvaldībā izmantotā instrumenta izvēle ir lielā mērā atkarīga no valdībām, lai gan pieredze pasaulē liecina, ka dažādi valdības, nozares un zvejnieku partnerības veidi stiprina vadību un rada vides, sociālos un ekonomisko ieguvumus attiecīgajās teritorijās; uzsver, ka 1987. gada Pasaules vides un attīstības komisijas ziņojumā „Mūsu kopīgā nākotne”, kas pazīstams kā Bruntlandes komisijas ziņojums, jau ir secināts, ka, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību un līdz ar to arī dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, kopienām vienmēr sadarbībā ar attiecīgajām pārvaldes iestādēm un organizācijām vajadzētu būt plašākai piekļuvei kopējos resursus ietekmējošu lēmumu pieņemšanas procesam un līdzdalībai tajā, tostarp lielākai atbildībai; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi piemērot subsidiaritātes principu, lai garantētu, ka lēmumi tiek pieņemti pareizajā administratīvajā līmenī, tādējādi nodrošinot attiecīgo ieinteresēto personu pienācīgu iesaisti;

33. atkārtoti norāda, ka zivsaimniecības kopvadība jau pastāv un daudzos zināmos gadījumos ir bijusi veiksmīga; norāda, ka tās pamatā ir atšķirīgs tiesiskais regulējums gan vietējā līmenī, piemēram, Galisijā, Katalonijā un Andalūzijā Spānijā, gan valsts līmenī, piemēram, Portugālē, Itālijā, Francijā, Zviedrijā, Horvātijā un Nīderlandē; uzsver, ka pieredzes un labu piemēru trūkums Eiropas līmenī neļauj šo sistēmu piemērot citos reģionos un valstīs;
34. uzsver, ka ar Komisijas atbalstu un līdzdalību ir jāizstrādā arī pārrobežu pārvaldības instrumenti konkrētiem reģioniem; šajā sakarībā norāda uz piemēru par Francijas, Apvienotās Karalistes un Normandijas salu vienošanos par zvejniecības pārvaldību reģionā, kas kopš *Brexit* ir bijusi centralizētāka; atkārtoti aicina Partnerības padomi saskaņā ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu ar Apvienoto Karalisti apsvērt dažādus sadarbības pasākumus kroņa teritoriju udeņos; šajā sakarībā uzsver, ka Partnerības padome noteikumu turpmāk pielāgošanā par pamatu varētu izmantot iepriekšējās vienošanās Grenvilas līča līgumā;
35. pauž nožēlu par to, ka ieinteresētās personas nav pietiekami iesaistītas zvejniecības pārvaldībā ar trešām valstīm neatkarīgi no tā, vai runa ir par kvotu piešķiršanu, kopējo pieļaujamo nozveju vai tehniskiem pasākumiem; uzstāj, ka Komisijai ir jāuzņemas ES pārstāvja loma attiecībās ar trešām valstīm, lai ierosinātu uzlabotus līdzdalīgas vadības modeļus un kopvadību pārrobežu situācijās ar trešām valstīm;
36. uzsver, ka attiecībā uz Eiropas Savienību dažādu ES juridisko instrumentu preambulās ir minētas kopvadības un līdzīgas koncepcijas, piemēram, līdzpārvaldība vai līdzdalīga vadība, taču šajā jomā nav pilnībā izstrādātu noteikumu; uzsver, ka ir vajadzīgas plašākas debates, lai veicinātu īpašus pasākumus, kas nepieciešami šai zivsaimniecības pārvaldības sistēmai, lai gūtu labumu no priekšrocībām, ko kopvadība jau ir sniegusi dažādos reģionos un dažādos gadījumos;
37. uzsver, ka Eiropas Savienība varētu veicināt kopvadības īstenošanu; uzsver, ka ES kopvadības pasākumos galvenā uzmanība būtu jāpievērš iniciatīvām vietējā, reģionālā un valsts līmenī un paraugprakses apmaiņai;
38. uzsver, ka kopvadības panākumus nosaka līdzdalības struktūru un tādas daudzdisciplīnu komitejas pastāvēšana, kurā ir vismaz ieinteresētās personas, kas pārstāv visas zivsaimniecības vadībā iesaistītās ieinteresētās personas, un kurā tiek ņemts vērā taisnīgums, pārstāvība un vides apsvērumi un iekļautas marginalizētas kopienas;
39. uzsver, ka, ņemot vērā izpētītos piemērus, zivsaimniecības kopvadības procesi ir noturīgāki un adaptīvāki nekā daudzas citas zivsaimniecības vadības sistēmas un daudzkārt ir nodrošinājuši lielāku sociālo kohēziju, lielāku taisnīgumu, labākus krājumus un rentabilitātes uzlabojumus;
40. uzsver, ka kopvadība ļauj labāk ņemt vērā zināšanas un empīriskos datus, ko zvejnieki savāc no savas vides, un ka šajā ziņā līdzdalīgu zinātņu attīstībai ir jāļauj nodot šos datus un empīriskās zināšanas, lai palīdzētu pētniekiem strādāt; mudina Komisiju izsludināt uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus, lai uzlabotu šo empīrisko zināšanu iekļaušanu zinātniskajā darbā visos līmeņos;

41. norāda, ka arī Eiropas līmenī zivsaimniecības pārvaldībai būtu jāuzlabo dialogs starp Komisiju un zivsaimniecības nozari, piemēram, vairāk ieguldot konsultatīvajās padomēs, lai pēc iespējas labāk izmantotu to sniegtos ieteikumus Eiropas līmenī un padarītu zivsaimniecības pārvaldību efektīvāku;
42. aicina Komisiju un dalībvalstis, lai radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES zivsaimniecībā, nodrošināt pienācīgu atbalstu visām ar zivsaimniecību saistītajām organizācijām, jo īpaši mazapjoma zvejniekiem, mazapjoma ražotāju organizācijām un kooperatīviem, kas iesaistīti kopvadības procesos;
43. uzskata, ka pilnībā jāīsteno Orhūsas konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem; norāda, ka šī konvencija rada starptautisku pienākumu lēmumu pieņemšanas procesā iesaistīt iedzīvotājus, kurus skar pieņemamie lēmumi;
44. uzsver, ka atbalsts piekrastes flotēm un piekrastes ekosistēmu saglabāšana ir viena no KZP prioritātēm; šajā sakarībā uzskata, ka zivsaimniecības pārvaldība ir jānodrošina pēc iespējas tuvāk vietējam līmenim; norāda, ka Regulas (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku 5. pants, kurā noteikti ierobežojumi attiecībā uz “piekļuves ūdeņiem” principu, vairs nav pietiekams, lai saglabātu šīs flotes; uzskata, ka kopvadībai būtu jāklūst par piekrastes zonas zivsaimniecības pārvaldības normu;
45. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Saskaņā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) ziņojumu “*The State of World Fisheries and Aquaculture 2020*” (“Pasaules zvejniecības un akvakultūras stāvoklis 2020. gadā”)¹, zvejas resursu stāvoklis pasaulē ir šāds: krājumi bioloģiski ilgtspējīgā līmenī ir samazinājušies no 90 % 1974. gadā līdz 65,8 % 2017. gadā, savukārt zivju sugu īpatsvars bioloģiski neilgtspējīgā līmenī ir palielinājies, jo īpaši 70. un 80. gadu beigās, no 10 % 1974. gadā līdz 34,2 % 2017. gadā. 2017. gadā Vidusjūrā un Melnajā jūrā bija lielākais zivju krājumu īpatsvars (62,5 %) neilgtspējīgā līmenī, un Atlantijas okeāna dienvidrietumu daļā tas bija 53,3 % līmenī.

Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK), kas atbild par kopējās zivsaimniecības politikas darbības uzraudzību, savā jaunākajā ziņojumā atsauca uz zvejas krājumu uzlabošanu Ziemeļatlantijā un Vidusjūrā, lai gan KZP noteiktais mērķis panākt labu zivju krājumu stāvokli līdz 2020. gadam nav sasniegts, un tikai 40 % un 17 % zvejas krājumu minētajos apgabalos ir krājumi, kas nav pārmērīgi izmantoti un atbilst ilgtspējīgiem bioloģiskajiem parametriem².

Saskaņā ar un ZZTEK sniegtajiem datiem līdz šim ieviestās tradicionālās zvejniecības vadības sistēmas nav panākušas vajadzīgo līdzsvaru starp ilgtspējīgām un rentablām zvejniecībām gan ekosistēmas, gan sociālekonomiskajā līmenī.

No otras puses, sabiedrības attīstība visās tās jomās un līmeņos ir veicinājusi plašāku piekļuvi informācijai internetā un globalizācijai, kas ietekmē arī dažādus mediju veidus. Pašlaik pastāv tendence apvienoties gan dalībniekiem, kuriem ir viena un tā pati loma, gan arī dalībniekiem, kuriem ir atšķirīgas, tomēr savstarpēji papildinošas funkcijas, kas saistītas ar vienu un to pašu mērķi vai interesēm. Tas nozīmē, ka ir vajadzīga līdzdalīga vadība, iesaistot gan pārvaldes iestādes, gan zinātnieku aprindas, bet galvenokārt dažādus sociālos dalībniekus, un zivsaimniecības nozarē — pašus nozares pārstāvjus. Tas ir atspoguļots Baltajā grāmatā par Eiropas Savienības pārvaldību, kurā ES leģitimitāte ir iedzīvotāju līdzdalības jautājums.

Uzlabota zvejniecības vadība lielā mērā ir atkarīga no labas datu vākšanas un šīs informācijas kvalificētas analīzes. Šī informācija ir būtiska, lai varētu pieņemt lēmumus par zvejniecības vadības uzlabošanu, un to var iegūt, tikai efektīvi iesaistot zvejniecības nozari un iekļaujot to lēmumu pieņemšanā. Tāpēc modeļi, kuru pamatā ir kopvadība, sniedz daudz vairāk informācijas, radot uzticības un cieņas gaisotni, kas nodrošina daudz ātrāku, raitāku un uzticības pilnu lēmumu pieņemšanu un reakciju nekā tradicionālās vadības modelis.

Kopvadība kā zivsaimniecības vadības sistēma, kas ir apstiprināta ne tikai Eiropas līmenī, bet arī visā pasaulē daudzos veiksmīgos gadījumos, kas aprakstīti šajā dokumentā, tiek ņemta vērā jaunākajos noteikumos un oficiālajos dokumentos, ko publicējušas dažādas Eiropas Savienības izpildstrukturās un pārvaldes strukturās, tomēr neparedzot tai nepieciešamo tiesisko aizsardzību, lai to varētu efektīvi un lietderīgi integrēt dažādu dalībvalstu politikā.

¹ <https://www.fao.org/3/ca9229es/online/ca9229es.html#fig19>

² Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komiteja (ZZTEK) — Kopējās zivsaimniecības politikas rezultātu uzraudzība (ZZTEK-Adhoc-21–01)., Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2021. gads.

Referente uzskata, ka, lai dalībvalstu pārvaldes iestādes varētu pieņemt kopīgas pārvaldības modeļus, ir nepieciešams pēc iespējas visaptverošāks tiesiskais regulējums, kas ir elastīgs, apvieno kritērijus un modeļus šādas pārvaldības izstrādei un pielāgošanai dažādu zivsaimniecības un reģionu īpatnībām, kā arī dod iespējas zivsaimniecības nozarei nākt klajā ar iniciatīvu ieviest šādus modeļus un stimulē to. Gan nozarei, gan dalībvalstu pārvaldes iestādēm ir jābūt pieejamiem attiecīgiem likumdošanas, administratīviem, ekonomiskiem un konsultatīviem instrumentiem.

Referente uzskata, ka ir vajadzīga ciešāka saikne, saziņa un zināšanu apmaiņa starp zinātnes pasauli gan bioloģiskā, gan sociāli ekonomiskā ziņā, iesaistot zvejniekus un citus nozares darbiniekus gan datu vākšanā, gan uz to pamata veikto novērtējumu rezultātos, kā arī starp dažādām pārvaldes iestādēm, kas spēs gūt labāku izpratni par zvejniecības darbību, lai uzlabotu zivsaimniecības vadībā iesaistīto ieinteresēto personu savstarpējo uzticēšanos.

Referente mudina Komisiju pārskatīt spēkā esošos vietējos un valsts tiesību aktus par kopvadību, pieņemot vienotus kritērijus dažādos modeļos, kas šobrīd ir pierādījuši savus rezultātus, lai noteiktu vispārējas un skaidras juridiskās prasības, kas ir tieši piemērojamas dalībvalstīs, ļaujot izveidot zivsaimniecības kopvadības komitejas, kas nodrošina dažādu zivsaimniecībā iesaistīto ieinteresēto personu pārstāvību un jūras ekosistēmu ilgtspēju saskaņā ar visām dalībvalstīm paredzētiem kopējiem Eiropas tiesību aktiem.

Referente mudina Komisiju pašreizējā EJZAF un turpmākajos zivsaimniecības atbalsta fondos iekļaut zivsaimniecības kopvadības finansēšanu, paredzot maksimālu atbalsta intensitāti, lai stimulētu tās izmantošanu, un par prioritāti noteikt projektus, kas pieņemti, pamatojoties uz augšupējas līdzdalības modeļiem, uzlabojot attiecības starp pārvaldes iestādēm, zvejas darbībā iesaistītajiem cilvēkiem un sabiedrību kopumā, kas ir pārstāvēta dažādās grupās, kuras veido kopvadības lēmumu pieņemšanas struktūras.

Referente uzskata, ka ir svarīgi, lai zivsaimniecības kopvadības struktūru vadības struktūras, kas izveidotas, lai īstenotu zivsaimniecības vadības uzlabošanas projektus, aptvertu vismaz zivsaimniecības nozari, valsts pārvaldes iestādes, publiskās un privātās zinātniskās iestādes, kā arī nevalstiskās un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas izveidotas zivsaimniecības vadības teritorijās.

Referente aicina Komisiju tiesību aktos, kas tiks izstrādāti, uzsvērt, ka ir svarīgi iesaistīt katras teritorijas pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus šajās vadības struktūrās, lai pieņemtie lēmumi ietvertu vides un attīstības aspektus un lai visa sabiedrība šos lēmumus pieņemtu un aizstāvētu, tādējādi radot pārliecību, ka zivsaimniecībā, kurās tiek īstenoti kopvadības modeļi, nenotiek regresīvi procesi.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	28.3.2023
Galīgais balsojums	+: 22 -: 0 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, João Pimenta Lopes, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Peter van Dalen
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Gabriel Mato, Annalisa Tardino, Stéphanie Yon-Courtin, Theodoros Zagorakis

**ATBILDĪGĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

22	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Annalisa Tardino
PPE	François-Xavier Bellamy, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Theodoros Zagorakis
Renew	Asger Christensen, Jan Huitema, Pierre Karleskind, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Isabel Carvalhais, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Francisco Guerreiro, Ana Miranda, Caroline Roose

0	-

1	0
The Left	João Pimenta Lopes

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas